

**Buitenschoolse opvang:
*vrije tijd of verlengde
leertijd?***

**Webinar Early Years Blog,
IJsbrand Jepma, 24 juni**

Hier bent u op afgekomen

De BSO (4 t/m 12 jaar) heeft een bijzondere positie binnen het Nederlandse stelsel van kindvoorzieningen. Zowel qua leeftijdsgroep, profiel als naschools karakter. Waar KDO (0 tot 4 jaar) en POV (2 à 2,5 tot 4 jaar) met subsidie van de gemeente toegankelijk worden gemaakt voor doelgroeppeuters uit minder gunstige sociale, culturele en economische omstandigheden én reguliere peuters van ouders zonder KOT-recht, en vervolgens een aantrekkelijk ontwikkelingsgericht aanbod (voorschoolse educatie) kunnen krijgen, is dat bij de BSO *niet* het geval.

*Wordt het geen tijd dat de BSO ook **toegankelijk** wordt gemaakt voor doelgroepkinderen en te betrekken in het beleidsstreven naar gelijke kansen? Zo ja, wat is daarvoor nodig?*

In deze interactieve webinar gaan we een SWOT-analyse maken om de bepalen of en hoe de BSO een rol kan krijgen in het gelijke kansen-beleid van de centrale overheid. Voor iedereen die van *out-of-the box* denken houdt!

Dit is wat u krijgt: doel van deze workshop

Verkenning van de vraag of, en zo ja, hoe de BSO van betekenis kan zijn bij het bieden van gelijke kansen aan doelgroepkinderen (4 t/m 12 jaar)

Eigen standpuntbepaling: *is dit een goed of slecht idee (of iets er tussenin)? Waarom?*

Op basis van de inhoud van deze workshop schrijf ik een Webblog of post op LinkedIn

Beelden bij BSO: wat is uw beeld?

Verlengde huiskamer

Luieren

Knutselen

Saai

Voetballen

LEZEN

Leuke uitstapjes

BUITEN SPELEN

Chillen

Lang wachten op ouders

Spelen met vrienden

Vrienden maken

Duur!

Net als thuis

Gezellig

Vervelen

Noodzaak voor tweewerkende ouders

Gedoe met halen

Ontspanning

VRIJHEID

Gamen

Flexibiliteit

Wat zegt de Landelijke Kwaliteitsmonitor Kinderopvang (LKK) over BSO?

- De emotionele kwaliteit is voldoende tot goed
- De educatieve kwaliteit is voldoende, maar duidelijk lager dan de emotionele kwaliteit
- De kwaliteit van de KDO en POV is de laatste jaren gestegen, maar de kwaliteit van de BSO is stabiel
- De kwaliteitsslag is in de BSO nog onvoldoende gemaakt, aanbod en activiteiten op gebied van taal, rekenen, creatieve en musische ontwikkeling, wetenschap en technologie en burgerschapsvorming blijven achter, (continue en teamgerichte) professionalisering is voor verbetering vatbaar
- Doorontwikkeling is wenselijk om te bepalen wat nodig en wenselijk is voor deze sector: *welk aanbod kan/moet er gedaan worden, welke kwaliteitsaspecten zijn het belangrijkste voor kinderen, welke functie kan deze vorm van opvang dienen?*

Enkele observaties: groeiende kansenongelijkheid (1)

- Kinderen met een in aanleg gelijk (leer)potentieel hebben meer of minder succesvolle schoolloopbanen op basis van verschillen in sociale, culturele en economische thuisomstandigheden (onderwijsondersteunend gedrag van ouders, Nederlandse taalbeheersing, financiële middelen)
- Kinderen met gelijke scores op Eindtoets Basisonderwijs, maar met verschillende thuissituaties, krijgen verschillende schooladviezen VO ('onderadvisering' van de doelgroep)
- Voor kinderen uit beter gesitueerde gezinnen wordt externe support door ouders ingekocht bij tegenvallende schoolprestaties (bijv. huiswerkbegeleiding, privé-onderwijs)
- Het lerarentekort (in de grote steden) treft met name basisscholen met betrekkelijk veel kansarme leerlingen in zogeheten krachtwijken, waardoor de kwantiteit en kwaliteit van het onderwijs onder druk staat
- Segregatie grijpt om zich heen in het basisonderwijs, kinderen met vergelijkbare achtergronden klonteren bij elkaar ('witte' en 'zwarte' scholen)

Enkele observaties: groeiende kansenongelijkheid (2)

- Scholen zijn steeds eerder uit ('vijf gelijke dagen'-model tot 13.50 uur is geen uitzondering), kortere schooldagen (meer vrije tijd na school)
- Projecten met onderwijstijdverlenging (bijv. 6-10 uur per week meer onderwijs) als doel, vanuit de basisscholen georganiseerd, stuiten op verzet bij leraren en directies
- Brede school- of verlengde schooldag-activiteiten (bijv. tekenles, judo, kleding ontwerpen), bedoeld voor kinderen uit de doelgroep, hebben vaak een (te hoge) financiële drempel, non-bereik
- De BSO is enkel toegankelijk voor kinderen van tweewerkende ouders (ouders van doelgroepkinderen zijn minder vaak KOT-gerechtigd, gelijk bij VE)
- ...

Allemaal observaties die de gelijke kansen van doelgroepkinderen in de basisschoolleeftijd geen goede dienst bewijzen.

De rol van de BSO

Daarom: kan de BSO een betekenisvolle rol spelen in het bieden van gelijke kansen voor doelgroepkinderen, d.w.z. kinderen van anderstalige, laaggeletterde, kortopgeleide ouders, die opgroeien in armoede, minder steun krijgen bij het leren, minder groot sociaal netwerk hebben e.d.?

SWOT-analyse: uitwerken

		Positief	Negatief
Intern		STERKTES WAT ZIJN DE STERKTE PUNTEN?	ZWAKTES WAT ZIJN DE ZWAKTE PUNTEN?
		KANSEN WAT ZIJN DE KANSEN?	BEDREIGING WAT ZIJN DE BEDREIGINGEN?
Extern			

Eigen SWOT-analyse (1)

Sterkte punten

- statusverhogend voor pedagogisch medewerkers
- uitdagender werk
- sterkere verbinding met het intentionele leerplan van het basisonderwijs
- intensivering van samenwerking en afstemming met basisonderwijs (teamvorming)

Zwakke punten

- kinderen willen *ontspanning* en geen *inspanning* na schooltijd
- pedagogisch medewerkers zijn onvoldoende opgeleid en toegerust op het verzorgen van een boeiend (educatief) aanbod

Eigen SWOT-analyse (2)

Kansen

- extra (Rijks- en/of gemeentelijke) middelen voor educatief aanbod
- impuls voor professionalisering van de beroepsgroep
- aantrekkelijker werkomstandigheden voor personeel

Bedreigingen

- profilering op de doelgroep is weinig aantrekkelijk voor kinderopvangorganisaties
- te hoge verwachtingen van de opbrengsten voor de doelgroep
- ouders hebben er geen behoefte aan

Maar kan en mag het ook?

- **Schoolbesturen** krijgen OAB-middelen (lumpsum, niet-geormerkt) op basis van aard en ernst (gewichtenregeling) van (verwachte) problematiek van leerlingen op hun scholen en mogen deze middelen inzetten voor maatregelen en activiteiten voor de doelgroep (bijv. klassenverkleining, onderwijsassistent, extra taallessen, onderwijstijdverlenging, vakantieschool)
- *Maar mogen hun OAB-middelen **niet** inzetten voor activiteiten voor de doelgroep via aanbieder van BSO*

- **Gemeenten** krijgen GOAB-middelen (specifieke uitkering, geormerkt) en mogen deze middelen besteden aan voorschoolse educatie (ve valt onder Wet PO), zomerscholen, schakelklassen, onderwijstijdverlenging, maar ook aan activiteiten voor de doelgroep in het PO (bijv. NT2-specialist)
- *Maar mogen hun GOAB-middelen **niet** inzetten voor activiteiten voor de doelgroep via BSO-aanbieder*
- **Gemeenten** mogen natuurlijk wel altijd eigen gemeentefondsmiddelen inzetten (in de BSO), maar dat gebeurt niet

Tot slot

BSO inzetten als 'beleidsinstrument' voor het bieden van gelijke kansen aan de doelgroep?

0 Niet doen

0 Ik wil er nog een nachtje over slapen

0 Doen

ij.jepma@sardes.nl

Weet u dat Sardes
ook ruimtes
verhuurt voor
bijeenkomsten en
vergaderingen?

Sardes
Postbus 2357
3500 GJ Utrecht
Lange Viestraat 371
3511 BK Utrecht
(030) 232 62 00 📞
secretariaat@sardes.nl @
www.sardes.nl 🌐
@SardesUtrecht 🐦
facebook.com/sardesBV 📘